

Opsummering af Interreg ØKS forprojekter om rejser med kollektiv trafik over Øresund

I "Kortlægning af grænseoverskridende trafikinformation i Greater Copenhagen", har formålet har været at fremme udvikling af trafikinformationsservice på tværs af Øresund gennem en kortlægning af digitale trafik- og rejsedata. Data er en central brik i at gøre turen over Øresund mere pålidelig, attraktiv og sammenhængende og dermed til en bedre oplevelse for de rejsende. Det betyder, at den kollektive trafik i mindre grad risikerer at blive fravalgt til fordel for privatbilen eller at turen helt opgives.

Ifølge en data-analyse med afdækning af trafikinformationen foretaget af rådgivningsfirmaet OptimumIT, er et af de centrale problemer, at trafiksselskaberne på hhv. svensk og dansk side bruger forskellige IT-systemer. Systemerne er ikke sat op, så data om fx forsinkelser eller

aflysninger automatisk kommer frem til den trafikinformation, som når ud til de kunder, som befinder sig på hhv. den danske eller svenske side af Øresund. Hvilket gør det svært for især de mange svenske rejsende at få at vide om de møder aflysninger eller ændringer på deres rejse til og fra Danmark, når de ser på de svenske perrontavler eller bruger Skånetrafiken App. Analysen fra OptimumIT er vedlagt som bilag.

En væsentlig anbefaling fra OptimumIT er, at trafikaktørerne skal starte med at sætte et fælles målbillede for den 'digitale infrastruktur' over Øresund. Hvad vil man opnå? Og hvordan arbejder man hen mod ens standarder og mere harmonisering af trafikdata? Der findes allerede nationale planer for den digitale udvikling hos trafikaktørerne, men de er kun synkroniseret på tværs af Øresund på et uforpligtende niveau. Her vil en større forpligtigelse blandt trafikaktørerne kunne ensrette datastandarter og dataflow mellem landende – og derigennem i fællesskab kunne forbedre IT-systemerne og ensrette trafikinformationen til de rejsende over Øresund, uanset hvilken tjeneste, de bruger. Næste skridt vil være et inter-regional operativt samarbejde og fælles udvikling om datadeling mellem de ansvarlige trafikaktører. Anbefalingen her er at opgaven bør prioriteres højere og indarbejdes i de EU-bestemte nationale adgangspunkter for mobilitetsdata, da det også vil kunne gavne udveksling af data og fælles digitale billetprodukter mellem andre lande fx Tyskland ifm. Fehmernforbindelsens åbning.

I projektet vises det helt konkret, at der er potentiale i at strømline og forenkle disse dataflows og derigennem forbedre trafikinformationen over Øresund, hvilket indbefatter både tekniske og brugervendte udviklingsområder med udgangspunkt i følgende:

1. Fælles målbillede: Der er ikke et regionalt målbillede for den digitale infrastruktur for

Øresund. Der er nationale planer for den digitale udvikling, men disse er kun koordineret regionalt på et uforpligtende niveau.

2. Harmonisering: Den harmoniserede trafikinformation over Øresund kan fortsat forbedres til gavn for de rejsende. Harmoniseringen skal både inkludere datastandardisering og bedre brug af realtidsdata.
3. Interoperabilitet: Der er ikke fuld regional interoperabilitet i datadelingen mellem de ansvarlige aktører. Den opgave kan understøttes mere ensartet og konsolideret, fx via de eksisterende nationale adgangspunkter.

I "Digitalisering og harmonisering af rejsetjenester for Øresundsrejsende" er der taget udgangspunkt i tidligere analyser, der peger på, at det især er vanskeligt for de øresundsrejsende at gennemskue de forskellige billettyper, hvor de kan købes, og hvordan billetterne dækker, hvis der skiftes trafikselskab undervejs. Dette skyldes, at DSB og Skånetrafiken har forskellige rejseregler og to meget forskellige billetsystemer, hvor man på svensk side bruger en app til både rejsesøgning og til at købe i billet

- også når man krydser Øresund. Hvorimod man i Danmark bruger Rejseplanen.dk til at søge rejsen og typisk skal købe en billet i en automat eller finde en af de tre rejsekortstandere, som findes i Malmø, Triangel og Hyllie, hvis man vil tjekke ud på rejsekortet. Som en central del af dette brobyggerprojekt har analysefirmaet Epinion foretaget en rejseundersøgelse i juni 2022, som viser, at svenske pendlere stort set kun benytter Skånetrafikens app til både planlægning og billetkøb, når de rejser. De danske pendlere bruger en bred vifte af både services fra DSB, Rejseplanen og Rejsekort samt Skånetrafiken. Undersøgelsen viser også, at tilfredsheden er størst hos Skånetrafiken, hvor man kan søge rejsen og købe billet på samme platform. Her er billedet meget anderledes, når det handler om danske rejsende til Sverige som har sværere ved at finde den nødvendige information og billetter, da det kun i begrænset omfang kan gøres digitalt og ikke nødvendigvis gennem de ellers kendte kanaler, Rejseplanen, Rejsekortet, DOT eller DSBs app. Analysen fra Epinion er vedlagt som bilag.

I projektet udgøres anbefalingen, som specielt DSB og Skånetrafiken tager med fra projektet, af fem forslag til, hvordan en fælles promovering og vidensdeling om øresundsrejsende kan gøres mere operativ ved at arbejde videre med følgende:

1. Bedre synlighed af billetprodukter på tværs af Øresund gennem bedre koordinering af salgskanaler.
2. Markedsføring af Skånetrafiken App – som det pt. bedste tilbud til kunderne på begge sider af Øresund.
3. En mere formel vidensdeling af kundeanalyser for at sætte fokus på rejsendes behov.
4. En mere uforpligtende vidensdeling – for at øresundsrejsende ikke bliver overset i udvikling.
5. Pilotprojekter – for at afprøve og teste ny ideer og løsninger for markedsføring.

Derudover kan der være god synergi og EU-støttemuligheder i at udvikle ovenstående fx med en region som Nordrhein-Westfalen og deres regional trafikselskab Aachener Verkehrsverbund (AVV) via et EU-projekt.

DSB, Banedanmark, Skånetrafiken og Øresundstog har ifm. projektafrundingen aftalt, at de vil forsætte dialogen om, hvordan de kan forbedre trafikinformationen og arbejde sammen om bedre at opfylde fælles kunders behov især mht. billetter, så det bliver nemmere at bruge sin mobiltelefon til at sikre rejsehjemmel til hele Sjælland og Sydsverige både for danskere og svenskere. Det er ikke afgjort, om parterne vil søge et hovedprojekt med støtte fra Interreg, men DSB og Banedanmark har vist interesse sammen med Skånetrafiken og aftalt møder i august 2022, hvor der bl.a. også afholdes en projektworkshop med tyske AVV.

Med hensyn til Region Hovedstadens fremadrettede rolle er det administrationens vurdering, at det vil være mest gavnligt for kunderne, at trafikselskaberne DSB og Skånetrafiken sammen med Banedanmark og evt. Trafikverket i Sverige aftaler og påtager sig en ledende rolle i et evt. videre projekt.